

Nurmijärven Onnenkimpale ry:n Heikkarin palvelutalossa tarjottavien palveluiden kehittäminen, ikäihmisten ja vammaisten palveluiden säilyttäminen.

Nurmijärven kunnan hyvinvointilautakunta on keskustellut syyskuun 2020 kokouksessa Heikkarin palvelutalon tilanteesta ja todennut, että palvelutalon toiminnan alasajo heikentää merkittävästi alueen asukkaiden hyvinvointia, erityisesti ikäihmisten ja vammaisten hyvinvointia ja palveluiden saavutettavuutta. Nurmijärven kunnan säästösuunnitelma Heikkarin toiminnan alarajossa voi aiheuttaa kunnalle merkittäviä taloudellisia tappioita pahoinvoinnin kasvun ja palvelutarjonnan heikentymisen lisäksi.

Onnenkimpale ry:llä ei ole mahdollisuutta ylläpitää palvelutiloja omalla kustannuksellaan. Vaarana on siis myös koko yhdistyksen toiminta mukaan lukien Kissanpellon allasosaston toiminta Klaukkalassa, 24 ympärivuorokautista palveluasumispaikkaa ja 29 tavallista palveluasuntoa.

Heikkarin palvelutaloon Kirkonkylän ydinkeskustassa toteutettiin vuonna 2003 Nurmijärven kunnan viranhaltijoiden ja luottamusmiesten tahtotilan mukaisesti palvelutiloja (päiväkeskus, kehitysvammaisten työkeskus ja ravintola) ja näiden tilojen rakentamiseen saatiin RAY:lta avustuksena 70 % rakentamiskustannuksista eli n. 1,6 miljoonaa euroa. Lisäksi kunta rahoitti palvelutilojen omarahoitusosuuden 30 %.

Heikkari on rakennettu kunnan kaavoittamalle YS-tontille (sosiaalitointa ja terveydenhoitoa palvelevien rakennusten korttelialue) sillä tarkoituksella, että se palvelee Kirkonkylän keskustan ikäihmisiä. Kunnan vuokrataloyhtiön rakennuttama Toimela valmistui Heikkarin viereen viime syksynä ja Heikkarin läheisyydessä on myös useita vapaarahoitteisia senioritaloja sekä muita kerrostaloja, joissa asuu pääosin ikäihmisiä. Heikkaria on kehitetty ikäihmisten matalan kynnyksen kohtaamispaikaksi ja erityisesti Heikkarin Helmessä on käynyt paljon ikäihmisiä. Nurmijärvi – opiston toiminnan kannalta Heikkarin tilat ovat välttämättömiä. Heikkaria käyttävät alueen yhdistykset, lapsiperheet ja harrastusryhmät. Heikkarin sijainti on erinomainen hyvinvointipalveluiden tarjoamiseksi Kirkonkylän ja lähialueiden asukkaille. Vuosittain näissä tilaisuuksissa on useita tuhansia käyntejä, yksistään Nurmijärven Invalidien kerhoilloissa noin viisi sataa.

RAY:n myöntämään avustukseen liittyvän ”Avustuksia koskevan valtioneuvoston päätöksen” (VnA 1552/2016) 9 §:n mukaan, avustuksen kohteena olevaa omaisuutta ei saa käyttää pysyvästi muussa kuin avustuspäätöksessä määrättyssä tarkoituksessa 20 vuotena aikana eikä omaisuuden omistus- tai hallintaoikeutta saa luovuttaa tänä aikana toiselle. Avustuksen saaja voi kuitenkin antaa tiloissa harjoitettavan toiminnan tai osan toiminnasta jonkun muun järjestettäväksi (esim. ravintolapalvelut yritykselle) tai vuokrata tilat, mutta toiminnan tulee olla avustuksen käyttötarkoituksen mukaista. STEA:lta (entinen RAY) saadun tiedon mukaan Heikkarin palvelutiloja koskevat rajoitukset ovat voimassa vuoden 2024 kevääseen. Avustusehtojen vastainen tilojen käyttö johtaa avustuksen osittaiseen takaisinperintään.

Kunta on antanut RAY:lle aikanaan sitoumuksen tilojen käyttämisestä avustusehtojen mukaiseen toimintaan. Kunta on mahdollisesti velvollinen suorittamaan RAY:n määräämään mahdollisen sanktion, jos tilat joudutaan vuokraamaan toiseen käyttötarkoitukseen rajoitusten voimassaoloaikana. Takaisinperittävä määrä saattaa olla huomattava.

Yhdistys toivoo, että kunta myös edelleen pyrkisi vaikuttamaan päiväkeskuksen toiminnan jatkumiseen tai jonkin muun avustusehtojen mukaisen toiminnan jatkumiseen Heikkarissa.

Heikkarin Helmen osalta keittiön laitteet on uusittu ja keittiötä remontoitu n. 5 vuotta sitten Aleksian vaatimuksesta. Remonttia varten on otettu Varman laina, jota on vielä jäljellä n. 60000 euroa. Jos Heikkarin Helmen toiminta loppuu eikä tilalle löydy korvaavaa toimintaa, saattaa kunta joutua vastaamaan lainan jäljellä olevasta määrästä. Lainalla on kunnan takaus.

Kunnan palveluverkkosuunnitelman työpajassa keskustelimme ikäihmisten kortteleista, joita on toteutettu eri puolella Suomea. Nurmijärven Kirkonkylässä on Heikkarin ympärille rakentunut ikäihmisten kortteli, jonka asukastilana (Olohuoneena) Heikkari on toiminut. Heikkari on matalan kynnyksen palvelutalo, jossa tuotetaan hyvinvointipalveluita kaikenikäisille ja usein kunnoltaan heikentyneille asukkaille.

Esitämme, että kunnan viranhaltijat, luottamushenkilöt (hyvinvointilautakunta), järjestöt ja Onnenkimpale ry. edustajat kartoittavat toiminnan jatkamisen mahdollisuuksia hyvinvointipalveluiden tuottamiseksi kunnan asukkaille, erityisesti ikäihmisille ja vammaisille, tukee Heikkarin tiloja käyttäviä yhdistyksiä vuokra-avustuksella, koska keskuksen toiminta tulee jatkua samantyyppisenä vuoden 2024 kevääseen.

Riina Mattila (Kok)

Maritta Kopsala (Vihreät)

Mira Lappalainen (PS)